

75 JAAR BEVRIJDING

OFFICIEEL PROGRAMMA

2019-2020

www.belgiumremembers44-45.be

75 jaar geleden

September 1944

Op 6 juni 1944 landen de geallieerden in Normandië, maar het duurt nog tot 2 september vooraleer Mons als eerste stad van België bevrijd wordt. In de volgende dagen bevrijden Britse (met o.m. de Belgische brigade Piron) en Amerikaanse troepen ook Brussel, Antwerpen en Luik. Intussen trekken Polen en Canadezen door West- en Oost-Vlaanderen. Ook het Belgisch verzet speelt een belangrijke rol.

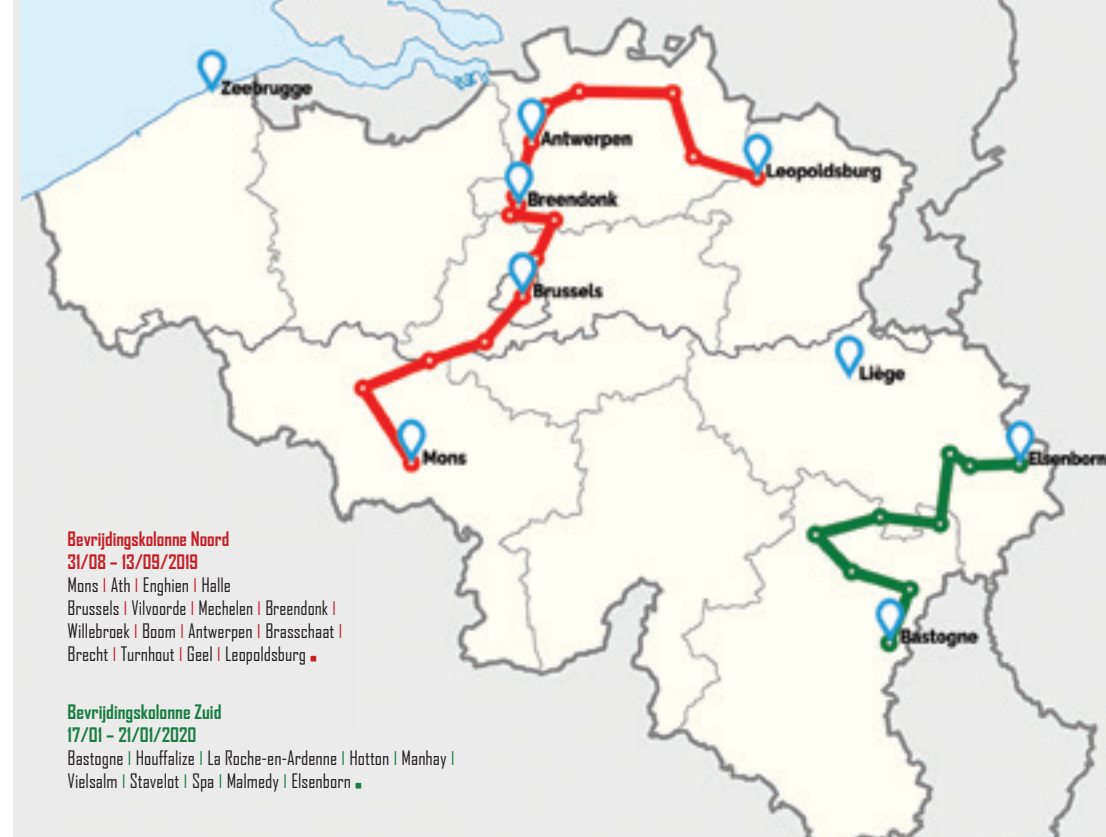
Market Garden

Midden september begint de operatie Market Garden, met als doel door Nederland rond de Duitse Westwall te trekken. Deze combineert meerdere luchtlandingen (Market) met een landoffensief (Garden) vanaf

Leopoldsburg. De operatie mislukt gedeeltelijk doordat de Nederrijn bij Arnhem niet kan overgestoken worden ('A bridge too far').

Slag om de Schelde

Een groot probleem is dat de bevoorradingslijnen vanaf de Franse kust veel te lang zijn. De vrijmaking van de (Wester)schelde en de haven van Antwerpen is de cruciale oplossing. Er volgt een hevige strijd om de Scheldemonding en voor de Belgische en Nederlandse kust. In deze gevechten speelden de Canadezen een belangrijke rol. Pas op 28 november 1944 kunnen de eerste geallieerde schepen in Antwerpen aanleggen. Maar de Duitsers geven zich niet gewonnen en zaaien terreur met hun nieuwe V1 en V2 'Vergeltungswaffe'.

Bevrijdingskolonne Noord 31/08 - 13/09/2019

Mons | Ath | Enghien | Halle
Brussels | Vilvoorde | Mechelen | Breendonk |
Willebroek | Boom | Antwerpen | Brasschaat |
Brecht | Turnhout | Geel | Leopoldsburg

Bevrijdingskolonne Zuid 17/01 - 21/01/2020

Bastogne | Houffalize | La Roche-en-Ardenne | Hotton | Manhay |
Vielsalm | Stavelot | Spa | Malmédy | Elsenborn

Ardennenoffensief

Vanaf 16 december 1944 proberen de Duitsers ook met een groot offensief vanuit de Ardennen om Antwerpen terug te grijpen, de zogenaamde 'Battle of the Bulge'. De Duitse belegering van Bastogne wordt legendarisch en nog meer het Amerikaanse antwoord op de vraag tot overgave: 'Nuts!' Het duurt nog tot eind januari 1945 vooraleer de geallieerden het gros van de Duitse vooruitgang teniet gedaan hebben. Vanaf dan zijn de Duitsers overal aan het front in het defensief. De geallieerde opmars in Duitsland kan nu eindelijk vooruitgaan.

Bevrijding van de Kampen

Intussen wordt met de bevrijding van de concentratie- en uitroeiingskampen de on-

geziene omvang van de Nazigruwelen duidelijk. Vooral de bevrijding van Auschwitz-Birkenau op 27 januari 1945 leidt tot grote verontwaardiging. Vanuit de kazerne Dossin in Mechelen waren 25.274 Joden en 354 Roma gedeporteerd. Daarvan zijn er bij de bevrijding van de kampen nog slechts 1.395 in leven. Ook van de meer dan 3.600 (vooral) verzetslieden die in het doorgangskamp van Breendonk gepasseerd zijn, heeft de helft de oorlog niet overleefd.

Einde van Wereldoorlog II

Op 8 mei 1945 capituleert Nazi-Duitsland en is de Tweede Wereldoorlog in Europa voorbij. Daarna volgt een turbulente periode van repressie, het rouwen om de doden en wederopbouw.

'standing on the shoulders of giants'

Belgium Remembers 44-45

Precies 75 jaar geleden werd België bevrijd van de Nazi-bezetting en kwam er ook een einde aan de Tweede Wereldoorlog. Tussen 8 mei 2019 en 8 mei 2020 wordt dit overal in het land officieel herdacht onder de noemer Belgium Remembers 44-45.

Een gezamenlijk initiatief

Alle bestuursniveaus werken mee aan Belgium Remembers 44 – 45. Het War Heritage Institute staat in voor de algemene coördinatie.

Met Belgium Remembers 44 - 45

- vieren we de herwonnen vrijheid;
- drukken we onze erkentelijkheid uit tegenover de geallieerde oud-strijders en weerstanders en respect voor de slachtoffers;
- dragen we bij tot herinneringseducatie door de herinneringen van de nog in leven zijnde getuigen door te geven aan de jeugd.

ANTWERP
REMEMBERS

BASTOGNE
REMEMBERS

THE ARDENNES
REMEMBERS

THE BELGIAN COAST
REMEMBERS

44
45
**BELGIUM
REMEMBERS**

FORT EBEN-EMAEL
REMEMBERS

MONS
REMEMBERS

BRUSSELS
REMEMBERS

FLANDERS
REMEMBERS

LEOPOLDSBURG
REMEMBERS

Defensie, 75 jaar

De oprichting van de huidige Defensie gaat terug tot 1944. 75 jaar later staat Defensie nog altijd voor dezelfde waarden van toen, namelijk vrede, vrijheid en democratie. Tegelijkertijd is ze voorbereid op de uitdagingen van de 21ste eeuw. De Bevrijdingskolonne die Defensie samen met het War Heritage Institute tot stand brengt, toont hoe verleden en heden met elkaar verbonden zijn. In de loop van 2019 – 2020 steunt Defensie de vele herdenkingen die overal in het land plaatsvinden.

www.mil.be

Nationale projecten

Bevrijdingskolonne

21/07/2019 Brussel

Defilé tijdens de Nationale Feestdag

31/08-13/09/2019

Bevrijdingskolonne Noord

17/01-21/01/2020

Mons - Ath - Enghien - Halle - Brussel - Vilvoorde - Mechelen - Breendonk - Willebroek - Boom - Antwerpen - Brasschaat - Brecht - Turnhout - Geel - Leopoldsburg.

Bevrijdingskolonne Zuid

Bastogne-Houffalize - La Roche-en-Ardenne - Hotton - Manhay - Vielsalm - Stavelot - Spa - Malmedy - Elsenborn

Historische kolonne door de Landcomponent van Defensie en het War Heritage. Met zowel een 50-tal voertuigen uit de Tweede Wereldoorlog (onder meer een Sherman uit de collectie van het War Heritage Institute) als een 20-tal moderne voertuigen (bv. een Piranah) van Defensie. Totale lengte van de kolonne: 700 meter. Heel wat steden en gemeenten vieren bij de doortocht de herwonnen vrijheid.

www.belgiumremembers44-45.be

www.mil.be

www.luxembourg-belge.be

Nieuwe tentoonstelling

09/05/2019 War Heritage Institute, site Koninklijk Legermuseum - Brussel

Oorlog - Bezetting - Bevrijding
Prestigieuze meeslepende opstelling over Wereldoorlog II, die je confronteert met de vraag 'Welke keuzes maak jij oog in oog met de geschiedenis?'

Meer dan 2000 collectiestukken op 3000 m².
www.belgiumremembers44-45.be

Nationale Feestdag

21/07/2019 Brussel

Historische evocatie in het teken van de bevrijding van België door de Brigade Piron en de Geallieerden. Deelname Bevrijdingskolonne aan het traditionele defilé met een 20-tal voertuigen van het B-Eskadron van het Historisch Bataljon.

www.belgiumremembers44-45.be

Website 'Belgium WWII' van CegeSoma

Over het onderzoek rond collaboratie, gerecht en repressie in België.
www.belgiumwwii.be

Oorlogsgraven

Vanaf oktober/november 2019

Lancering digitale databank van het War Heritage Institute met alle gesneuvelde Belgische militairen uit de Tweede Wereldoorlog.
www.wardeadregister.be

Herdenkingsplaatjes oorlogsgraven
Vanaf oktober 2019

Herdenkingsplaatjes 'PRO PATRIA 1940-1945' voor het markeren van graven van gerepatrieerde gesneuvelden op burgerlijke begraafplaatsen. Gratis te bekomen voor gemeentebesturen.
www.wardeadregister.be

Thema 1. De bevrijding van België

Op 2 september 1944 werd Mons als eerste belangrijke stad op Belgisch grondgebied bevrijd door de Amerikaanse 3rd Armored Division. In de daaropvolgende dagen volgde de rest van het land. In verschillende steden en gemeenten wordt dit nog elk jaar herdacht. In september en oktober 2019 gebeurt dit ongetwijfeld op heel wat plaatsen in het land en bestaande herdenkingen krijgen ook een bijzonder karakter. De bevrijders van toen staan daarbij centraal: Amerikanen, Britten, Canadezen, Polen en Belgen (o.m. met de Brigade Piron).

'It is foolish and wrong to mourn the men who died. Rather we should thank God that such men lived.'
George S. Patton

Herdenkingen bevrijding Mons

Bevrijdingskolonne Noord

31/08 - 02/09/2019 Mons

Start in Mons en begeeft zich via Ath, Enghien en Halle richting Brussel.
www.belgiumremembers44-45.be
www.mil.be

Tanks in Mons

31/08 - 01/09/2019 Mons

Indrukwekkende historische evocatie met tientallen tanks en militaire voertuigen.
www.tanksinmons.be
www.monsmemorialmuseum.mons.be

Officiële herdenkingsceremonie

01/09/2019 Mons

Herdenking 75 jaar Bevrijding van de stad. Deelname van de Bevrijdingskolonne Noord en Tanks in Mons.
www.mons.be

Experience Liberation 1944

Vanaf 31/08/2019 Mons

Een overweldigende belevenis over het begin van de bevrijding van Mons en omgeving met collectiestukken en nieuwe digitale technieken.
www.monsmemorialmuseum.mons.be

Inhuldiging van een Sherman-tank

30/08/2019 Mons

Tankmonument als blijvende herinnering aan de bevrijding van de stad.
www.monsmemorialmuseum.mons.be

Bevrijdingsbal

31/08/2019 Mons

Een bal badend in de sfeer van 1944 met live music en dans.
www.monsmemorialmuseum.mons.be

Nog meer

Fête de la Libération de Cendron

31/08 - 02/09/2019 Cendron

- diverse plaatsen in de regio
Tocht met historische voertuigen.
Verschillende officiële ceremonieën met bloemlegging. Mis gevolgd door receptie en picknick. Bijeenkomst op de plaats waar de strijd heeft gewoed.
www.cendron.be

Meer info

www.mons.be

Ruim netwerk tussen internationale partners

Liberation Route Europe

is een steeds uitbreidende internationale herdenkingsroute die mijlpalen uit de moderne Europese geschiedenis met elkaar verbindt. De route vormt een schakel tussen de belangrijkste regio's tijdens de opmars van de geallieerden.
www.liberationroute.com

Herdenkingen bevrijding Brussel

Bevrijdingskolonne Noord

03/09/2019

Brussel - parcours en Jubelpark
Doortocht kolonne volgens het historisch parcours zoals toen afgelegd door de Guards Division. Langs Kuregem, het Zuidstation, de binnenstad en aankomst in het Jubelpark rond 12 uur met officieel welkom door de Stad Brussel.
www.belgiumremembers44-45.be
www.brussel.be
visit.brussels

Brussels Liberation Day met de Bevrijdingskolonne Noord

04/09/2019

Brussel - Jubelpark
Een dag vol animaties met een 40-ties touch, static show, gratis bezoek expo 'Oorlog, Bezetting, Bevrijding' in het War Heritage Institute, site Koninklijk Legermuseum.
www.belgiumremembers44-45.be
www.brussel.be
visit.brussels

Plechtige herdenking

03/09/2019

Brussel - Congreskolom
Aan het Graf van de Onbekende Soldaat in het bijzijn van tal van prominenten.
www.brussel.be
visit.brussels
www.belgiumremembers44-45.be
www.mil.be

Herdenkingsplechtigheid

Bevrijding Brussel

04/09/2019

Molenbeek - Muzenpark - Brigade Pironlaan
Officiële plechtigheid aan het monument van de Brigade Piron in het bijzijn van onder meer prominenten, scholieren, de Koninklijke Federatie van de Oud-Strijders van de Brigade Piron.
www.molenbeek.be

Bevrijdingsbal

03/09/2019

Brussel - Sint-Gorikshallen
Muziek en dans in de sfeer van de septemberdagen van 1944.
www.sintgorikshallen.be
www.brussel.be
visit.brussels

Bevrijdingsbal

06/09/2018

Brussel - Kapellemarkt
De bevrijding van Brussel al dansend vieren.
www.brussel.be
visit.brussels

Fototentoonstelling

'Brussel, bevrijde stad'

03/09 - 3/11/2019

Brussel - Sint-Gorikshallen
Expo met uniek beeldmateriaal van onder meer van Le Soir Illustré, Jimmy Bourgeois en Germaine Van Parys. In samenwerking met CegeSoma.
www.sintgorikshallen.be
www.brussel.be
visit.brussels

'Je sais mal ce qu'est la liberté, mais je sais bien ce qu'est la libération.'

André Malraux

Meer info

www.brussel.be
visit.brussels

Herdenkingen bevrijding Luik

US militair kampement 06 - 08/09/2019

Luik - Parc d'Avroy
Evocatie met een 40-tal historische voertuigen en 150 re-enactors.
Met ruilbeurs.
www.visitezliege.be

Officiële herdenking 07/09/2019

Luik - diverse locaties
Plechtigheden aan verschillende monumenten in het bijzijn van prominenten en jongeren.
www.visitezliege.be

Historische optocht 07/09/2019

Luik - Parc d'Avroy
Een optocht met historische voertuigen met aankomst in het US militair kampement. 'Bevrijdings'-concert met muziek van toen.
www.visitezliege.be

Meer info

www.visitezliege.be

Bevrijding van de Jekervallei en het Fort van Eben - Emael 28 - 29/09/2019

Fort Eben-Emael
In september 1944, dankzij de Belgische Weerstand (MNB) en de US troepen (30ste infanteriedivisie). Herdenkingsceremonie met bloemlegging aan verschillende monumenten. Historisch militair US kamp. Evocaties met de Duitse wachtpost, US-troepen, de Belgische Weerstand en Belgische gendarmes in uitrusting jaren 40. Tentoonstelling militaire voertuigen.
www.fort-eben-emael.be

Fort Eben-Emael Historische rondleidingen en evocaties. 28 - 29/09/2019

Fort Eben-Emael
rondleidingen voor basis- en middelbare scholen in de loop van september 2019
www.fort-eben-emael.be

Herdenkingen rond de Poolse deelname aan de bevrijding

Tentoonstelling "Gepantserde vleugels"

Vanaf 28/01/2019 Brussel - Poperinge - Roeselare - Aalter - Tielt - Lommel - Sint-Niklaas - Merksplas
Rondreizende tentoonstelling over de bevrijdingsroute door België en Nederland van de 1ste Poolse Pantserdivisie onder leiding van Generaal Maczek.
www.belgiumremember44-45.be

Herdenking 75ste verjaardag Bevrijding door Poolse Brigade

29/09/2019 Lommel - Poolse Militaire begraafplaats
Herdenking van de gesneuvelde Poolse soldaten van WO II, die in Lommel hun laatste rustplaats kregen.
www.lommel.be

"When you go home
tell them of us and say
for your tomorrow
we gave our today"

Thema 2. De Slag om de Schelde

De strijd om de Schelde woedde van september tot november 1944. Antwerpen werd reeds op 3 en 4 september 1944 bevrijd. Het duurde nog tot 28 november vooraleer de Schelde geheel vrijgemaakt was en geallieerde schepen er konden aanleggen.

De strijd focuste op twee plaatsen: enerzijds de Scheldemonding met gevechten aan de oostkust, in het noorden van de provincies West- en Oost-Vlaanderen

en in de aangrenzende provincie Zeeland (Zeeuws-Vlaanderen en Walcheren); anderzijds rond Antwerpen zelf waar de stad, de haven en de omgeving nog tot eind maart 1945 onder Duitse V1- en V2-bommen kwamen te liggen.

De herdenkingen richtten zich dan ook op beide zwaartepunten, waarvan de officiële herdenking door de Vlaamse regering gesteund wordt.

Beleef '75 Jaar Bevrijding' tijdens een of meerdere herdenkings-evenementen. En bezoek een van de vele historische sites, tentoonstellingen en musea rond de Tweede Wereldoorlog.

Herdenkingen bevrijdingsdagen Stad Antwerpen

Bevrijdingsparade met de Bevrijdingskolonne Noord

07-08/09/2019 Antwerpen - diverse locaties

Zaterdag 7 september rijdt de Bevrijdingskolonne Noord van het War Heritage Institute en Defensie de stad Antwerpen binnen via de oorspronkelijke weg die de geallieerden voorheen hebben gevolgd. Vanaf het Stadspark wordt de kolonne aangevuld tot een heuse parade. De ongeveer 100 historische en hedendaagse militaire en civiele voertuigen begeleid door marching bands en re-enactment acteurs roepen de sfeer van de bevrijding op. Een unieke parade, waarbij je zelf kan aansluiten richting het Bevrijdingsdorp. Zondagnamiddag 8 september vertrekt de kolonne verder noordwaarts.

www.antwerpenherdenkt.be

www.belgiumremembers44-45.be

www.mil.be

Bunkers in het stadspark

07-08/09/2019 Antwerpen - Stadspark

In het Stadspark staan vijf Duitse bunkers uit de Tweede Wereldoorlog. Verscholen tussen het struikgewas vallen ze nauwelijks op, maar het project Hunker brengt daar verandering in. Bunkers willen verbergen, Hunker maakt ze dag en nacht maximaal zichtbaar. Zo worden ze een symbool voor 'nooit meer oorlog'. Eén van de bunkers wordt opengesteld voor bezichtiging tijdens de Bevrijdingsdagen.

www.antwerpenherdenkt.be

Bevrijdingsdorp 07-08/09/2019

Antwerpen - Scheldekaaien
De sfeer van de Bevrijdingsdagen wordt afgewisseld met hedendaagse elementen. Met de voertuigen uit de parade, een hedendaags defensiedorp, een re-enactment kamp en heerlijke gerechten uit die periode. Een heuse totaalbeleving met muziek. Er is een beleefparcours 'Vreugde en Verdriet' over de bevrijdingsperiode van 75 jaar geleden. En jongeren kunnen testen wat er nodig is om bij het leger te gaan.
www.antwerpenherdenkt.be

Fly-over 07-08/09/2019

Antwerpen - Scheldekaaien & Antwerp Airport
Zaterdag kan je genieten van een unieke vlucht van historische vliegtuigen boven de Schelde. Zondag kan je de vliegtuigen bewonderen bij Antwerp Airport en bezoek je gratis het Museum Stampe & Vertongen.
www.antwerpenherdenkt.be

Parade of Sail 07-08/09/2019

Antwerpen - Scheldekaaien & dokken MAS
Zaterdag paraderen historische en hedendaagse schepen over de Schelde. Zondag kan je deze schepen bezoeken aan de Scheldekaaien en de dokken rond het MAS.
www.antwerpenherdenkt.be

Bal van de Bevrijding 07/09/2019

Antwerpen - Groenplaats
Laat je onderdompelen in de sfeer van toen en dans mee de lindy hop, geniet van een make-over bij het beautysalon en poseer bij de historische voertuigen.
www.antwerpenherdenkt.be

Audiovisueel spektakel 07/09/2019

Antwerpen - Grote Markt
Tijdens een groot audiovisueel spektakel op het stadhuis nemen we je mee naar de gebeurtenissen tijdens WOII in Antwerpen. De voorstelling wordt 3 keer getoond.
www.antwerpenherdenkt.be

Officiële herdenking 08/09/2019

Antwerpen - Stadspark
Inspirerende herdenkingsplechtigheid in samenwerking met verschillende partners. In het teken van herdenken en herinneren.
www.antwerpenherdenkt.be

Expo Vreugde & Verdriet - Antwerpen bevrijd (1944-1945) 7/9/2019 t.e.m. mei 2020

Antwerpen - FelixArchief
4 september 1944, een dag van vreugde, gevolgd door 9 lange bevrijdingsmaanden. Na het dansen ... de angst voor bommen en vernieling, honger door voedseltekort, bezorgdheid over het lot van geliefden ergens ver weg. Vreugde en verdriet liggen nooit ver uit elkaar.
www.antwerpenherdenkt.be
www.vredescentrum.be

Herdenkingen bevrijding Provincie Antwerpen

Bevrijdingskolonne Noord 05 - 10/09/2019

Vanuit Brussel begeeft de kolonne zich over Vilvoorde, Mechelen, Breendonk, Willebroek, Boom naar Antwerpen om vervolgens verder te gaan naar Brasschaat, Brecht & Geel.
www.belgiumremembers44-45.be
www.mil.be
fgwww.antwerpenherdenkt.be

Bevrijdingskolonne Noord 05-07/09/2019

Willebroek - War Heritage Institute - site Fort van Breendonk
Donderdag avond: aankomst van de kolonne in het Fort. Vrijdag: voertuigen te bezichtigen. Defensiedorp (bezoek te reserveren via info@breendonk.be). Bevrijdingsconcert met de SHAPE International band.
www.belgiumremembers44-45.be
www.breendonk.be
www.mil.be

**Officiële herdenking
07/09/2019** Willebroek
Plechtigheid aan het tankmuseum Klein-Willebroek.
www.boom.be
www.scheldeland.be

Herdenkingsweekend 07/09/2019 Boom

Volledig programma 30/08 - 02/09/2019 en 04 - 08/09/2019
Officiële herdenkingsplechtigheid. Evocaties met militair-historische verenigingen. Doortocht Bevrijdingskolonne Noord. Parade. Fly-over Spitfires. Braderie.
www.boom.be
www.scheldeland.be

Tentoonstelling 'Geel in de Tweede Wereldoorlog'

14/09 - 27/10/2019 Geel
Volledig programma 01/09 - 05/10/2019
Over de bevrijding en ook over het dagelijkse leven voor, tijdens en na de zware gevechten. Over hoe de oorlog woedt in Geel en in de Kempen.
www.geel.be
www.kempen.be

Herdenking 21/09/2019 Geel

Herdenkingsdag van de bevrijders van Geel. Met re-enactment spektakel.
www.geel.be
www.kempen.be

Meer info

www.boom.be
www.scheldeland.be
www.geel.be
www.kempen.be

Herdenkingen strijd om de Scheldemonding

Tentoonstelling 'Operatie Noordzee 1944-'45'

08/06/2019 - 03/01/2021 Zeebrugge - Seafront

Expo over de oorlog op zee, de bevrijding van de kust, de operaties rond Walcheren en de scheepswrakken op de bodem van de zee. Met als blikvangers de Pom-Pom, het imposante luchtafweergeschut van de HMS Roberts en een originele Canadese tankauto.

www.dekust.be/seafront - www.belgiancoast.co.uk/seafront

Tentoonstelling '44 - '19 Van Bevrijding tot Verzameling

09/06 - 11/11/2019 Oostende -

Provinciedomein Raversyde - Atlantikwall

Meer dan 3.000 voorwerpen die de legers, soldaten en burgers achterlieten tijdens en vlak na WOII.

www.raversyde.be

Officiële Canadese herdenking

08/09/2019 Adegem - Canadian War Cemetery

Jaarlijkse herdenking van de Canadese, Poolse en Britse gesneuvelden bij de vrijmaking van de Westerschelde.

www.adegem.be

www.belgiumcanada.net

www.camob.be

Tentoonstelling Helden van de Noordzee - Vissers en oorlogstuig

vanaf 06/09/2019 Knokke-Heist - For Freedom Museum

Beleef de levensverhalen van onze vissers die tijdens WO-II hun leven waagden op zee om de bevolking te voeden. Velen van hen kwamen om toen hun schip op een mijn voer. 75 jaar later is WOII voor onze vissers nog altijd voelbaar doordat er nog steeds bommen en ander oorlogstuig in hun netten belanden, met alle risico's vandie. www.freedommuseum.be

De Canadese Bevrijdingsmars 2019

01 - 03/11/2019

In de herfst van 1944 bevrijdden de Canadese soldaten de Zwinregio en de ganse Scheldemonding. 75 jaar later herdenken we dit met herdenkingsplechtigheden en de 46-ste Mars. We lopen letterlijk in de voetsporen van onze bevrijders. Wandel mee als eerbetoon of beleef de sfeer in Knokke-Heist *Programma info op: info@cnocke-is-hier.be*

Viering '75 jaar vrijheid' in Nederland

31/08/2019 Terneuzen

Een van de grote herdenkingsmomenten in het teken van de bevrijding van Zuid-Nederland tijdens de Slag om de Schelde met Nederlands Zeeland en West-Brabant als strijdtoneel. www.4en5mei.nl/75-jaar-vrijheid

Atlantikwall Europe, een project van EU Creative Europe

European Bunkerday

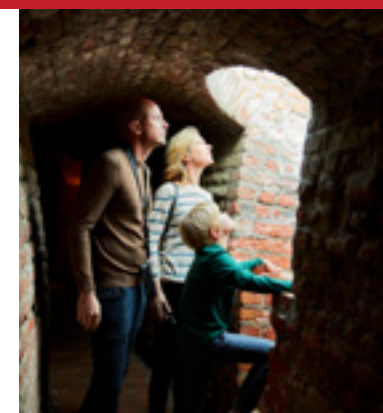
07/06/2020

Oostende Domein Raversyde

Opent elke jaar in België en andere landen het Atlantikwall erfgoed, als een continu herinneringsmoment voor onze Europese waarden.

In België valt de Europese Bunkerdag in juni 2020.

www.atlantikwalleurope.eu

Thema 3. De operatie Market Garden

De operatie Market Garden luidde in september 1944 vanuit België de bevrijding van Nederland in. Na de woelige bevrijding van Limburg, met o.m. de slag om Hechtel, volgde een cruciale operatie in de richting van Nederland met als doel het oversteken van de grote

rivieren. Deze kreeg de codenaam 'Market Garden' en combineerde meerdere luchtlandingsoperaties op Eindhoven, Nijmegen en Arnhem (Market) met een landoffensief (Garden). De Britse generaal Brian Horrocks gaf op 15 september 1944 in Leopoldsburg het bevel.

'Wat is gebeurd,
kan niet ongedaan
worden gemaakt,
maar men kan
voorkomen dat het
weer gebeurt.'

Anne Frank

Herdenkingsweekend Leopoldsburg

Bevrijdingskolonne Noord

12 - 13/09/2019

Leopoldsburg - Militair Kamp
Eindpunt kolonne. Symboliseert het
voltooien van de bevrijding van
Noord-België. Sluit aan op Operation
Market Garden 2019.

www.belgiumremembers44-45.be

www.mil.be

Officiële herdenking

13/09/2019

Leopoldsburg - Koningin
Astridplein

Plechtigheid voor het begin van de
Operatie Market Garden en de bevrij-
ding van Leopoldsburg. Deelname
Bevrijdingskolonne Noord aan parade.
www.degroterappel.be

Liberty Ball

13/09/2019

Leopoldsburg - Kwartier IJzer
Bevrijdingsfeest in de stijl van toen op
vrijdagavond. Vanaf 21 uur optreden
van de 'Kalishnikovs', een authentiek
dانسorkest.

www.degroterappel.be

International Sanicole Airshow

13/09/2019 Sunset airshow

15/09/2019 Airshow

Hechtel-Eksel - het vroegere
militair vliegveld

Jaarlijkse meeting door vliegclub

Sanicole

www.sanicole.com

De Grote Rappel²

**12, 14, 19, 20, 21, 22, 26,
27, 28 en 29/09/2019**

Leopoldsburg - Zegeplaats
Groots opgezet muziek- en theater-
spektakel over de geschiedenis van de
garnizoensstad Leopoldsburg en de
start van Operatie Market Garden. Een
theaterwandeling brengt je naar een
oude kazerne, gehuld in de sfeer van
de bevrijding voor een voorstelling met
meer dan 400 acteurs.

www.degroterappel.be

Operation Market Garden 2019

14/09/2019

Leopoldsburg - Militair Kamp
Kampement met een paar hon-
derd historische voertuigen. Start
van de historische kolonne rich-
ting Nijmegen. Nederlands initiatief.

www.degroterappel.be

Liberation Garden Leopoldsburg

Opening 8 mei 2021

Leopoldsburg - voormalig
Paviljoen van de Commandant
van de Genie, gelegen tegenover
het Leopoldsburg War Cemetery
Nieuw erfgoedproject rond Operatie
Market Garden 2019.

www.liberationgarden.be

www.degroterappel.be

Thema 4. Het Ardennenoffensief

In december 1944 en januari 1945 probeerden de Duitsers onder leiding van Veldmaarschalk von Rundstedt vanuit de Ardennen met een ultimaten tegenoffensief de geallieerden tijdens de 'Battle of the Bulge' terug te drijven. De gevechten speelden zich af in de Belgische provincie Luxemburg, in aanliggende delen van Luik en Namen alsook in het Groothertogdom. Aan deze grootste operatie uit Wereldoorlog II op Belgische bodem herinneren een hele reeks begraafplaatsen, monumenten, sites en musea, zoals Kamp Elsenborn, La Gleize, Baugnez 44, La Roche-en-Ardenne. In het centrum van het historisch gebeuren ligt de stad Bastogne, waar elk jaar een 'Nuts weekend' wordt georganiseerd. Dit is genoemd naar het beroemde antwoord van de Amerikaanse gene-

raal McAuliffe toen de Duitsers vroegen om zich over te geven nadat de stad door hen omsingeld was. Het Bastogne War Museum vervult een centrumrol in het geheel en ook Bastogne Barracks is een trekpleister.

Herdenkingen rond het begin van het Ardennenoffensief

Remembrance Film Festival

07-15/12/2019

Bastogne CinExtra

De eerste editie van dit festival wordt op de Tweede Wereldoorlog en de Slag om de Ardennen gericht. Het programma omvat filmvoorstellingen en -conferenties.

www.bastogne75.be

Facebookpagina "Bastogne Memorial WWII Reference Center"

Bastogne War Museum

13 - 15/12/2019 Bastogne

Ontmoetingen met veteranen en getuigen die het Ardennenoffensief hebben meegemaakt. Buitententoonstelling 'Art Liberty - Van de Berlijnse Muur tot Street Art'. Boekenbeurs.

www.bastognenewarmuseum.be

www.bastogne75.be

Mardasson

13/12 - 14/12/2019

Bastogne

Groot klank- en lichtspektakel

www.bastogne75.be

Bastogne Barracks

13 - 15/12/2019 Bastogne

Rondleidingen op de site, demonstraties met Wereldoorlog II-voertuigen, militariabeurs en een uniek klank- en lichtspektakel.

www.bastogne75.be

Grand'rue

15/12/2019 Bastogne

Optocht en huldiging aan de monumenten voor Patton en McAuliffe. Defilé met een honderdtal militaire voertuigen en traditionele notenworp vanop het stadhuis. Tentoonstelling 'Vestiges de guerre'

www.bastogne75.be

Historische retrospectief

14-15/12/2019 Hardigny

Tweedaags evenement met historische route waarin de leefomstandigheden op het platteland tijdens de winter 44 - 45 worden (her)beleefd. Duits en Brits kampement.

www.bastogne75.be

www.ardennesmemories.com

www.luxembourg-belge.be

The Angels of Bastogne:

326th Airborne Medical Company

14/12/2019

Sainte-Ode - Bastogne

Reconstructie van een historische hulppost bij Barrière Hinck (Sainte-Ode). Moderne hulppost in Bastogne Barracks. Demonstraties. Pendelbus.

www.bastogne75.be

www.luxembourg-belge.be

Kelder McAuliffe

Bastogne - Bastogne Barracks

Kelder die Generaal McAuliffe gebruikte als hoofdkwartier. Ont-hulling van de toekomstplannen van de site in december 2019.

www.bastogne75.be

www.belgiumremembers44-45.be

Nog meer in de regio

75ste verjaardag van de Bevrijding van Stavelot

14/09/2019 Stavelot
Een volksfeest in retrostijl om de bevrijding op 12 september 1944 te vieren.
tourismestavelot.be

De Bevrijding van Stavelot verteld

21/09/2019 Stavelot
Een verhaal in woord, beeld en klank.
tourismestavelot.be

Herdenkingsweekend

13-15 /12/2019 Manhay
Dolle dagen in de sfeer van de jaren 1944-45. Met een heleboel militaire voertuigen, living history en The Manhattan Dolls, een retro muzikaal spektakel.
www.ardennes-history-remember.be/event-2019

In het spoor van Generaal Patton

13-15/12/2019

Arlon-Bastogne
Herdenking bevrijding van de streek door het Amerikaans leger. Rondrit met historische voertuigen.
www.indianhead.be
www.luxembourg-belge.be

Verdenne 1944-2019

22-24/12/2019

Verdenne (Marche-en-Famenne)
Herdenking 75 jaar Slag om de Ardennen tijdens de kerstperiode 1944. Met een parcours vol spektakel, een middernachtmis, een conferentie en een tentoonstelling met onder meer archiefstukken en materieel van toen.
www.indianhead.be

Herdenking 75 jaar

Slag om de Ardennen

21-29/12/2019

Celles-lez-Dinant
In Houyet, de plaats waar de opmars van het Duitse leger tot stilstand kwam. Herdenkingsceremonie. Tentoonstelling. Een rondreizend spektakel. Living history 'Celles, Kerst '44' met 101e Airborne
www.houyet.be

Herdenkingen rond het einde van het Ardennenoffensief

Bevrijdingskolonne Zuid

17-21/01/2020

Bastogne-Houffalize - La Roche-en-Ardenne - Hotton - Manhay - Vielsalm - Stavelot - Spa - Malmedy - Elsenborn
Een unieke historische evocatie rond het zware Ardennenoffensief.
www.belgiumremembers44-45.be
www.mil.be
www.bastogne75.be
www.luxembourg-belge.be

Eerbetoon aan de burgerbevolking en de Britse en Amerikaanse legereenheden.
www.la-roche-en-ardenne.be

Bivouac de la Liberté

19/01/2020 Houffalize
Plechtige inhuldiging met historische evocatie van een Panther-tank die een belangrijke rol speelde in de strijd om Houffalize. Terugkeer na een twee jaar durende restauratie in Bastogne Barracks, één van de sites van het War Heritage Institute.
www.houffalize-tourisme.be

NOG MEER

Herdenking Bevrijding

11/01/2020

La Roche-en-Ardenne

Meer info www.belgiumremembers44-45.be,
www.bastogne75.be, www.luxembourg-belge.be

Een grensoverschrijdend initiatief in het hart van Europa

Land of Memory

Getuigenissen rond de Eerste en Tweede Wereldoorlog en de oprichting van Europa. Met talrijke initiatieven zoals toeristische circuits en kaarten, tentoonstellingen, een website. In België: provincie Luik, provincie Luxemburg - In het Groot-Hertogdom Luxemburg: de Luxemburgse Ardennen - In Frankrijk: het departement van de Maas, de regio Verdun In Duitsland: Saarland.

Voor praktische info en / of boeking van een excursie of verblijf voor groepen:
group@landofmemory.eu

landofmemory.eu

Ontdek de spirit van 'Land of Memory', een website vol storytelling; online vanaf de herfst 2019

Thema 5. Verzet en rol van de burgerbevolking

In de zomer van 1944 telden de verschillende gewapende verzetsbewegingen in België samen zo'n 150.000 leden. Door het verzamelen van inlichtingen, door sabotagedaden en door effectieve confrontaties met de Duitsers leverden ze een belangrijke bijdrage tot de bevrijding van het land.

Onder de "weerstanders van het laatste uur" hebben zich nog enkele uitbarstingen van geweld en opportunisme voorgedaan. Toch is de rol van het verzet in de laatste maanden van de oorlog belangrijk geweest en kwamen in de hele oorlog bijna 15.000 Belgische weerstanders om het leven.

Het verzet was geen monolithisch blok, maar als we de verschillende stromingen en bewegingen, in al hun vormen, globaal bekijken, kon het een indrukwekkende balans voorleggen. Het verzet is zeer waardevol geweest voor de Geallieerden en de tegenwoordig soms miskende rol die het heeft gespeeld, moet meer worden benadrukt in de collectieve herinnering van de bevrijding.

De laatste getuigen

Optekenen van de verhalen van de laatste getuigen. Enkele voorbeelden van deze initiatieven: de Stad Antwerpen in samenwerking met het FelixArchief en de Provincie Namen in samenwerking met de Universiteit van Namen.
www.antwerpenherdenkt.be
www.province.namur.be/patrimoine_culturel

Kinderen van het verzet (VRT-Canvas) Vanaf oktober 2019

Reeks op VRT-Canvas met verhalen van kinderen van verzetslieden over de stempel die de oorlog op hen heeft gedrukt. www.canvas.be

Van bevrijding naar overwinning: een kijk op lokale geschiedenis 17/06/2019 Brussel

Studiedag van CegeSoma over de geschiedenis in de gemeentes tussen september 1944 en mei 1945. Voor de Nederlandstalige heemkundige kringen:
www.cegesoma.be

The Belgian War Press

Een duik in de wereld van de Belgische clandestiene pers tijdens de Tweede Wereldoorlog.
warpress.cegesoma.be

Thema 6. Bevrijding concentratiekampen en vernietigingscentra

Tijdens de Tweede Wereldoorlog vermoordden de Nazi's bijna 6 miljoen Joden in wat de 'Holocaust' of 'Shoah' genoemd wordt. Ook 5 miljoen anderen werden omwille van hun afkomst, overtuiging of geaardheid moedwillig omgebracht. Ze stierven meestal bij massa-executies en in speciale vernietigingscentra of door uitputting in concentratiekampen. Meer dan 25.000 Joden en een paar honderd Roma en Sinti werden vanuit de Dossin Kazerne in Mechelen naar de kampen gedeporteerd. Slechts 1395 overleefden het.

Ook gewone burgers die het niet eens waren met de Duitse bezetting werden gedeporteerd. In België zijn er op een totaal van 40.500 erkende politieke gevangenen zo'n 16.000 naar de concentratiekampen gestuurd, alwaar er zo'n 6.000 tot 7.000 omgekomen zijn. Breen-donk was het belangrijkste doorgangskamp op Belgische bodem.

In 1945 bracht de bevrijding van de kampen en de ontdekking van de nazi-gruwelen een schokgolf doorheen heel Europa.

75ste Bedevaart Breendonk 18/09/2019

Willebroek-War Heritage Institute-site Nationaal Gedenkteken Fort van Breendonk. Herdenking van de 3.600 verzetslieden en hen die in het doorgangskamp van Breendonk verbleven. In aanwezigheid van de laatste overlevenden.

www.belgiumremembers44-45.be

www.warheritage.be

www.breendonk.be

www.mil.be

Stemmen uit de Kampen Online vanaf oktober 2019

Website van het War Heritage Institute met de gefilmde getuigenissen van Belgen die de concentratiekampen hebben overleefd.

www.stemmenuitdekampen.be

Tentoonstelling Auschwitz.camp 25/10/2019-30/05/2020

Mechelen-Kazerne Dossin.

Over het lot van de 25.274 Joden en 354 Roma en Sinti die vanuit Mechelen richting het uitroeiingskamp Auschwitz werden weggevoerd.

www.kazernedossin.eu

Résistance et libération des camps 27/01/2020

zie website voor het adres Studiedag (in het Frans) over de weerstand en opstandsbewegingen, de bevrijding en het ontdekken van de realiteit in de nazi concentratie- en uitroeiingskampen. Voor iedereen die geïnteresseerd is. In het kader van de Internationale Herdenkingsdag voor de Shoah.

www.democratieoubarbarie.cfwb.be

Trein der 1000 05/05-10/05/2020

Brussel-Auschwitz

1000 jongeren met de trein naar Auschwitz-Birkenau om op 8 mei 2020 het einde van de Tweede Wereldoorlog te herdenken. Herinneringsproject van het War Heritage Institute.

www.belgiumremembers44-45.be

Herinneringseducatie

Herinneringseducatie rond Wereldoorlog II focust op drie pijlers: kennis en inzicht, empathie - betrokkenheid en reflectie - actie. Inzicht in het tot stand komen van conflicten primeert op feitenkennis.

Voor historische empathie en betrokkenheid worden analyses aangevuld met persoonlijke verhalen (getuigenissen, brieven, gedichten etc.). Ten slotte wordt gekeken naar de huidige situatie: reflectie over de betekenis van het verleden voor het heden. Het versterken van attitudes zoals kritisch burgerschap en maatschappelijke betrokkenheid zijn daarbij heel belangrijk.

Ontdek meer over herinneringseducatie

War Heritage Institute

www.belgiumremembers44-45.be

BELvue museum

www.belvue.be

Démocratie ou barbarie

www.democratieoubarbarie.cfwb.be

(Fédération Bruxelles-Wallonie)

Bijzonder Comité voor

www.herinneringseducatie.be

Herinneringseducatie (Vlaanderen)

Kazerne Dossin (Vlaanderen)

www.kazernedossin.eu

Classes du Patrimoine et de

www.classesdupatrimoine.brussels

la Citoyenneté (Brussel)

Home - Classes du patrimoine

www.classesdupatrimoine.brussels

Vredescentrum van de Provincie

www.vredescentrum.be

en de Stad Antwerpen

Hainaut Mémoire

www.facebook.com/hainautmemoire

Territoires de la Mémoire

www.territoires-memoire.be

Huis over Grenzen (Lommel)

www.jbs-lommel.de

Stichting Auschwitz

www.auschwitz.be

Meer weten over Wereldoorlog II in België?

CegeSoma is het Belgisch onderzoekscentrum voor de geschiedenis van Wereldoorlog II. Ontdek nog meer info over het onderzoek naar deze periode en de historische achtergronden. www.belgiumwwii.be

Bezoek de musea 1944 - 45 in België

War Heritage Institute - site Koninklijk Legermuseum	1000	BRUSSEL	www.warheritage.be
Musée du Souvenir 40-45	1360	MALIEVES	www.museedusouvenir.be
Stampe & Vertongen Museum	2100	ANTWERPEN	www.stampe.be
Kazerne Dossin	2800	MECHELEN	www.kazernedossin.eu
War Heritage Institute - site Fort van Breendonk	2830	WILLEBROEK	www.breendonk.be
Museum "Winter 1944"	3891	BORLO	www.pachthof.com/oorlogsmuseum-winter-1944
Museum Kamp van Beverlo	3970	LEOPOLDSBURG	www.leopoldsborg.be
Fort et mémorial de Huy	4500	HUY	http://www.huy.be
Museum Fort van Eben-Emael	4690	EBEN-EMAEL	www.fort-eben-emael.be
Baugnez 44 Historical Center	4960	MALMEDY	www.baugnez44.be
Historical Museum December 44	4987	LA GLEIZE	www.december44.com
Bunker d'Hitler	5660	BRULY-de-PESCHE	walloniebelgietoerisme.be
Bastogne War Museum	6600	BASTOGNE	www.bastognewarmuseum.be
101st Airborne Museum	6600	BASTOGNE	www.101airbornemuseumbastogne.com
War Heritage Institute - site Bastogne Barracks	6600	BASTOGNE	www.bastogne-barracks.be
Musée Sainlez 1944-1945	6637	SAINLEZ	www.luxembourg-belge.be
Manhay History museum 44	6960	MANHAY	www.mhm44.be
Musée de la Bataille des Ardennes	6980	LA ROCHE-EN-ARDENNE	www.batarden.be
Mons Memorial Museum	7000	MONS	www.monsmemorialmuseum.mons.be
For Freedom Museum	8301	KNOKKE-HEIST	www.myknokke-heist.be
Raversyde Atlantikwall	8400	OOSTENDE	www.raversyde.be
Canadian War Museum	9991	ADEGEM-MALDEGEM	www.canadamuseum.be

Publicaties

Oorlog - Bezetting - Bevrijding

Redactie: Wannes Devos en Kevin Gony

Uitgeverij Lannoo - Racine

Versijnt op 08/05/2019

www.belgiumremembers44-45.be

www.klm-mra.be

Travel to Liberation

Liberation Route Europe

Uitgeverij Rough Guides Ltd

Versijnt in juli 2019

In het Engels

www.euoperemembers.com

Was opa een held? Speuren naar mannen en vrouwen in het verzet tijdens WOII

Coördinatie Fabrice Maerten - CegeSoma

Uitgeverij Lannoo - Racine

Versijnt in de loop van 2020

www.cegesoma.be

Bruxelles, Ville libérée (1944 - 1945)

Chantal Kesteloot en Bénédicte Rochet

Edition La Renaissance du Livre/

CegeSoma

Versijnt in september 2019

www.cegesoma.be

La Wallonie libérée (1944 - 1945)

Mélanie Bost en Alain Collignon

Edition La Renaissance du Livre/

CegeSoma

Versijnt in september 2019

www.cegesoma.be

Ondankbaar België

Dimitri Roden, conservator van het Nationaal Gedenkteken Fort van Breen-donk, site van het War Heritage Institute

Verschenen sinds november 2018

www.belgiumremembers44-45.be

Bevrijding van Antwerpen

Frank Seberechts; Vredescentrum van de Provincie en de Stad Antwerpen

Versijnt begin september 2019

www.antwerpenherdenkt.be

www.vredescentrum.be

La Poche de Mons. La libération en septembre 1944, de la région Mons-Borinage-Bavay-Maubeuge

Yves Bourdon, Claude Faucon, Maurice

Toubeau et Henri Huet Parution 1994

Themanummer '75 ans d'histoire de la Seconde Guerre mondiale'

Uitgeverij: La Revue belge d'Histoire contemporaine.

Versijnt in december 2019

Kaart 'Slag om de Ardennen'

In het Frans-Engels en Duits-Nederlands Gratis te verkrijgen bij de Maisons du Tourisme en in de oorlogsmusea van Belgisch Luxemburg. Gratis te bestellen of te downloaden op www.ftlb.be

walloniebelgiquetourisme.be

batailledesardennes

www.ftlb.be

OORLOG

BEZETTING

BEVRIJDING

BEZOEK DE TENTOONSTELLING 1940-45

www.belgiumremembers44-45.be

Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis | 3 Jubelpark / 1000 Brussel

BELGIUM REMEMBERS

Meer herdenkingsevenementen

Er zijn nog veel andere evenementen die niet in deze brochure staan.
Ontdek het globale overzicht op www.belgiumremembers44-45.be.
Bezoek ook de websites van de partners of vraag naar hun brochures.

